

11.4.2014

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
Julkisoikeuden yksikkö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTOPYYNTÖ IKÄÄN PERUSTUSVASTA ALENNUKSESTA TAI MAKSUVAPAUTUKSESTA KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUKSEEN LIITTYEN

Maa- ja metsätalousministeriö on viimeistelemässä hallituksen esitystä uudeksi kalastuslaiksi. Esitys on laaja ja sisältää monia laajasti keskusteltavia asiakokonaisuuksia. Yksi keskustelua herättänyt ja mielipiteitä jakanut asia on lakiin sisältyvä rahoitusjärjestelmä. Ehdotuksen 79 §:n mukaan muunlaista kalastusta kuin onkimista ja pilkkimistä harjoittavan 18 vuotta täyttäneen henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Maksuun sisältyisi ehdotuksen 7 §:n mukaan koko maassa tietyin poikkeuksin voimassa oleva viehekalastusoikeus. Maksun suuruus olisi 35 euroa kalenterivuodelta, 10 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 5 euroa vuorokaudelta. Ehdotetun maksun perusteella kertyvien varojen käytöstä säädettäisiin 82 §:ssä.

Perustuslain 6 §:n 2 momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan mm. iän perusteella. Ikään perustuvaa erilaista kohtelua ei ole pidetty perustuslain kannalta ongelmallisena, jos sille on olemassa perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste. Tämän syyn tulee kuitenkin olla asiallisessa ja kiinteässä yhteydessä lain tarkoitukseen. Hyväksyttävälle perusteelle asetettavat vaatimukset ovat erityisesti perustuslain 6 § 2 momentissa lueteltujen kiellettyjen erotteluperusteiden kohdalla korkeat.

Voimassa olevan kalastuslain mukaan kalastuksenhoitomaksusta vapautettuja ovat 65 vuotta täyttäneet ja alle 18-vuotiaat. Kalastuslakiluonnoksesta annetuissa lausunnoissa ikään perustuvan maksuvapautuksen poistamisen 65 vuotta täyttäneiltä on arvioitu muun muassa heikentävän eläkeläisten kalastuksen harrastamisedellytyksiä. Maksuvelvollisuuden palauttamisen on väitetty johtavan kalastusharrastuksen vähenemiseen ikääntyneen väestön keskuudessa ja vähentävän niitä positiivisia vaikutuksia, joita kalastuksella on heidän fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiinsa. Lisäksi lausunnoissa on todettu, että eläkeläisillä on vahva merkitys kalastusharrastuksen opettamisessa nuoremmille ikäpolville.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää edellä mainittuun viitaten oikeusministeriön näkemystä siitä, ovatko lausunnoissa esiin tuodut perusteet ikään perustuville alennuksille tai maksuvapautuksille kalastonhoitomaksusta hyväksyttäviä perusoikeusjärjestelmän kannalta sekä siitä, onko riittäviä perusteita ylipäänsä löydettävissä.

Maa- ja metsätalousministeriö toivoo lausunnon olevan käytettävissä viimeistään 28.4.2014. Lisätietoja asiasta antavat lainsäädäntöneuvos Heidi Aliranta (p. 050-382 6630) ja ylitarkastaja Timo-Ville Nieminen (p. 040-532 1151).

Osastopäällikön sijaisena
Apulaisosastopäällikkö

Liisa Saarenmaa

Kalastusneuvos

Eija Kirjavainen